

Makale Geliş | Received: 26.12.2022
Makale Kabul | Accepted: 26.03.2023
Yayın Tarihi | Publication Date: 30.03.2023
DOI: 10.20981/kaygi.1224668

Prof. Dr. Abdülkadir ÇÜÇEN

Prof. Dr. | Prof. Dr.
Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Bursa, TR Bursa.
Bursa Uludağ University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Philosophy, Bursa, TR.
ORCID 0000-0001-8092-1472.
kadir@uludag.edu.tr.

Ahmet Asım ŞENGÜL

Doktora Öğrencisi | Phd. Candidate.
Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Eğitimi A.B.D, Bursa, TR.
Bursa Uludağ University, Institute of Education Sciences, Department of Science Education, Bursa, TR.
ORCID:0000-0001-7555-441X.
ahmetasimsengul@gmail.com.

Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü Öğrencilerinin Bölüme Yönelik Görüşleri

Öz: Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin Bursa Uludağ üniversitesi, Felsefe bölümünü tercih etme nedenlerini ortaya çıkartmaktır. Çalışmanın örneklemini, Bursa Uludağ Üniversitesinde öğrenim gören, 86 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilere daha önce geliştirilen anket uygulanmıştır. Bu anket sonuçları SPSS ile analiz edilmiştir. Bağımsız örneklemeler T testi kullanılarak kişilik özellikleri ve felsefe eğitimi alt faktörlerinin cinsiyet değişkeni ile aralarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Fakat meslek bilgisi alt faktörü ile cinsiyet değişkeni arasından anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($t=2,38$; $p<,05$). Anlamlı çıkan bu farklılığın ise kadınlar lehine olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Katılımcıların, ÖSYM sınavı sonucunda yaptıkları tercih sayısı anketten edilen faktörler arasındaki ilişkinin araştırılmasında tek yönlü ANOVA kullanılmış ve TUKEY testi sonucuna göre meslek bilgisi, kişilik özellikleri ($f(3,82)=3,8$, $p>,05$) ve felsefe eğitimi $f(3,82)=4,33$ $p>,05$) alt faktörlerine ilişkin tercih sırası arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bursa Uludağ Üniversitesi'ni tercih etme nedenine ilişkin bulguların analizinde, One Way ANOVA, TUKEY testi kullanılmıştır. Bu test sonucuna göre, kişilik özellikleri ($f(4,81)=2,22$, $p>,05$), felsefe eğitimi $f(4,81)=,15$ $p>,05$) ve meslek bilgisi $f(4,81)=2,38$, $p>,05$) Faktörleri ile Bursa Uludağ Üniversitesini tercih etme nedeni arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe Eğitimi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Anket, Meslek Bilgisi, Kişilik Özellikleri

Opinions of Bursa Uludağ University Philosophy Department Students on The Department

Abstract: The aim of this study is to reveal the reasons why students prefer Bursa Uludağ University, Philosophy Department. The sample of the study consisted of 86 students studying at Bursa Uludağ University. A previously developed questionnaire was applied to the students. These survey results were analyzed with SPSS. By using the independent samples t test, no significant difference was found between the personality traits and philosophy education sub-factors and the gender variable. However, it was concluded that there was a significant difference between the occupational knowledge sub-factor and the gender variable ($t=2.38$; $p<.05$). It was concluded that this significant difference was in favor of women. One-way ANOVA was used to investigate the relationship between the number of choices made by the participants as a result of the Osym exam and the factors obtained from the questionnaire, and according to the results of the TUKEY test, professional knowledge, personality traits ($f(3.82)=3.8$, $p>.05$) and philosophy education ($f(3.82)=4.33$, $p>.05$). One Way ANOVA, Tukey test was used in the analysis of the findings regarding the reason for choosing Bursa Uludağ University. According to this test result, personality traits ($f(4.81)=2.22$, $p>.05$), philosophy education ($f(4.81)=.15$, $p>.05$) and professional knowledge ($f(4.81)=2.38$, $p>.05$). It was found that there was no significant difference between the factors and the reason for choosing Bursa Uludağ University.

Keywords: Philosophy Education, Bursa Uludag University, Survey, Professional Knowledge, Philosophy Education

Giriş

“Sınav, bilginin bürokratik vaftizinden, seküler bilginin kutsal bilgiye dönüşümünün resmi ikrarından başka bir şey değildir”.

K. Marx- Hegel'in Hukuk Eleştirisi

Maslow'a göre bireyin motive olmasının temelinde ihtiyaçlar vardır. Birey bu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla harekete geçer (Maslow 1943). Maslow bireylerin bu ihtiyaçlarını, fiziksel ihtiyaçlar, güvenlik ihtiyacı, sosyal ihtiyaçlar, saygınlık ihtiyacı ve kendini gerçekleştirme şeklinde önem sırasına dizerek ihtiyaçlar hiyerarşisi oluşturmuştur. Öğrenciler için üniversite sınavı ile başlayan bu sürecin en kısa sürede ekonomik özgürleşme ile taçlandırılması, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde kendini gerçekleştirme olarak tanımlanabilir. Ayrıca, alt bir grupta yer alan ihtiyaçlar karşılanmadan bir üst grup ihtiyaçların doyurulmasına geçilememektedir. Değişen dünya koşulları ile birlikte insanların ihtiyaçları ve beklentileri de değişmiştir. Bu beklentilerden biride meslek beklentisi olarak

değerlendirilebilir. Üniversite eğitiminin önemli motivasyonlarından biri, meslek sahibi olmaktır (Maslow: 1943). Meslek sahibi olabilmek için, lise eğitimini bitiren çoğu öğrenci sınavlar vasıtasıyla, bu motivasyonunu gerçekleştirebilmek için üniversiteye gidiyor. Fakat açılan üniversite sayısı ters orantılı bir şekilde işsiz üniversiteli sayısı yıl geçtikçe, Türkiye örneğinde hızla artmaktadır (TÜİK: 2022).

Türkiye’de 1960 yılında kurulan DPT ile birlikte yeni bir döneme girilmiştir. Özellikle 1980 sonrası liberalleşme ile birlikte kentleşme ve göç hareketlerini beraberinde getirmiştir. Neoliberal politikaların da etkisiyle birlikte, ilerleyen yıllarda nüfusunda artmasıyla birlikte genç nüfus sayısında bir artış meydana gelmiştir. 1992 yılından itibaren birçok üniversite kurulmuştur. 2006, 2008, vb. yıllarda devlet ve özel teşebbüslerle birçok üniversite ve bölüm açılmaya devam etmiştir. Sınav sisteminde de yapılan değişikliklerle, birçok öğrenci kendi yaşadıkları ilde ya da en yakın illerdeki üniversitelerin lisans ya da önlisans programlarını tercih ederek bu kervana katılmışlardır.

1992-2014 yılları arasında üniversite mezunu olmanın meslek bulmada önemli bir faktör olduğu görülse de; ilerleyen yıllarda hem sınav barajının kaldırılması hem de mezun öğrenci havuzunun dolup taşmasıyla birlikte, üniversite mezunu olmanın doğrudan meslek bulma üzerinde avantajı kaybolmuştur. Artık öğrenciler için bölüm tercihinin, farklı boyutları ortaya çıkmıştır. Alanyazın incelendiğinde, kişisel faktörler, sosyo-ekonomik durumlar, meslek beklentisi, toplumsal saygı, aile etkisi, akran etkisi vb. gibi birçok etken, sadece sınavla tercih edilen üniversite bölümlerinin, arkasındaki tercih nedenleri olarak sayılabilir. Bu konuda yapılan akademik çalışmalara göz atıldığında, Anderson 1998 yılında yaptıkları çalışmada öğrencilerin üniversiteye kaydolmasını sağlayan en önemli üç pozitif faktörün; akademik ün, derslerin kalitesi ve üniversitenin prestiji olduğunu belirtmektedirler. Zuker kişisel deneyimlerine ve öğrencilerle görüşmelerine dayanarak üniversite tercihini etkileyen yedi önemli faktör sıralamaktadır. Bunlar;

üniversitenin büyüklüğü, üniversitenin yeri, akademik çevre, sosyal çevre, bölümler, ders dışı faaliyetler ve maliyetlerdir. Hanson, Norman ve Williams 1999 yılında yaptığı çalışmada üniversite tercihini en çok etkileyen faktörleri; bölüm özellikleri, üniversitenin yeri ve sosyal hayat olarak belirtmektedir. Domino ve diğerleri 2006 yılında yaptıkları araştırmada öğrencileri etkileyen faktörleri ekonomik ve ekonomik olmayan faktörler olarak ayırmışlardır. Buna göre ekonomik faktörler; eğitim ücreti, finansal yardımlar, genel maliyetler olarak belirtilirken ekonomik olmayan faktörler ise; üniversitenin yeri, büyüklüğü, kampüs çevresi ve akademik ün olarak belirtilmektedir (Akt. Özcan, 2016).

Bu tercih faktörlerin dışında üniversite tercihinin bir başka nedeni ise, entelektüel gelişimdir. Üniversiteler; bireye mesleğe daha kolay ulaşma fırsatını vermenin yanında, entelektüel olarak kendini gerçekleştirmesine ve topluma kazandırılmasına etki eden (İngiltere, ABD, Almanya vb.) ülkelerde de yaygın olarak programları olan, ülkemizde Açık Öğretim adıyla hizmet veren, sürekli eğitim merkezleri olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye’de, üniversitelerdeki felsefe lisans eğitimi ele alındığında, entelektüel olgunlaşma kavramına en yakın bölümlerden biridir. Nitekim ünlü bilim insanı, aynı zamanda Atatürk’ün Eğitim Reformu için 1928 yılında Türkiye’ye davet ettiği pedagoğlardan biri olan John Dewey, (Dewey, 1939), felsefe eğitimini ile ilgili; Felsefeyi kimin için öğreniriz? Eğer o bir meslekse, her meslek gibi başkaları için, başkalarına fayda sağlamak için, bir iş ve hizmet üretmek için öğreniriz. Dewey; “Meslekten, topluma yararlı olan, toplumu oluşturan bireylere hizmet sunan etkinliği anlar. Meslek eğitimi de bizi başkalarına ulaştırmaya sağlayan araçtır” ifadeleriyle felsefe eğitiminin nasıl olması gerektiğini ifade etmiştir.

Alanyazın incelediğinde, felsefe bölümü öğrencilerinin meslek ve üniversite tercihinin ilişkin görüşleri ait bir çalışma bulunmamaktadır. Çalışma bu açıdan bir ilktir. Tüm bilgilendirmenin neticesinde bu çalışmanın amacı, bu bölümü tercih eden öğrenciler aracılığıyla Türkiye’de felsefe bölümü öğrenci görüşlerine ayna

tutmaktır. Bu amaçla Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü 4. Sınıf öğrencilerinden 86 öğrenci ile anket çalışması yapılmıştır. Tek bir bölüm örneklenmesinin alınması her ne kadar dar bir örnekleme olsa da yine de çalışma alanına bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma Soruları

- 1- Uludağ Üniversitesi, felsefe bölümünü öğrencilerinin bölüm tercihine etki eden değişkenler nelerdir?
- 2- Cinsiyet değişkenine bağlı olarak, bölüm tercihi ve meslek bilgisi arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Çalışmanın evrenini Türkiye öğrenim gören devlet ve vakıf üniversiteleri dâhil tüm felsefe bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemine ise Bursa Uludağ Üniversitesinde öğrenim gören 2022-2023 yılı güz dönemi 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Yöntem olarak nicel bir çalışmadır. Veri toplama aracı olarak 5 puanlık Likert ölçekli bir anket kullanılmıştır. Bu anket, “kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum” şeklindedir. Veriler; 1-30 Ekim 2022 tarihleri arasındaki dönemde anket uygulaması ile elde edilmiştir. Alanyazın incelendiğinde felsefe bölümü öğrencilerine yönelik doğrudan bir anket çalışması bulunamamıştır. Çalışmamız bu bakımdan bir ilktir. Daha önce, Demirci (2017) tarafından geliştirilen üniversitede öğrencilerinin kariyer ve meslek seçimine yönelik seçim yönelik yapılan çalışmasından esinlenerek yeni bir ölçek hazırlanmıştır. Uzman görüşüyle birlikte oluşturulan madde havuzuna son hali verilerek pilot çalışmaya hazır hale getirilmiştir. Daha sonra 2021-2022 Bahar dönemi felsefe 4. Sınıf öğrencilerinden 80 öğrenciye pilot çalışma uygulanmış. Analizler sonucundan bazı maddeler, değiştirilmiş ve anket 42 maddelik güncel halini almıştır. Bu çalışmada anket ait cronbach’s alfa değeri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,310	,889	42

Tablo-2 (Ölçek Güvenirliği)

Anketin güvenilirlik testi Cronbach Alfa değeri, “,889” olarak ölçülmüş bu değer anketin son derece güvenilir olduğunu gösterir. Maddelerin iç tutarlılığının bir ölçüsü olan Cronbach alfa katsayısı, ölçekte bulunan maddelerin homojen yapısını açıklamak veya sorgulamak üzere kullanılır. Cronbach alfa katsayısı yüksek olan ölçekteki maddelerin birbirleriyle tutarlı bir o kadar da aynı özelliği ölçen maddelerden meydana geldiği yorumu yapılır. Cronbach alfa likert tipli ölçeklerde sıklıkla kullanılmaktadır. Cronbach alfa aşağıdaki gibi ifade edilmektedir: $0 < R2 < 0.40$ ise güvenilir değil $0.40 < R2 < 0.60$ ise düşük güvenilirlikte $0.60 < R2 < 0.80$ ise oldukça güvenilir $0.80 < R2 < 1.00$ ise yüksek güvenilirliktedir (Büyüköztürk, 2003). Tabloya göre Cronbach’s Alfa değeri, “,889” olarak bulunmuştur. Bu ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Ankette katılımcılara yöneltilen diğer soruların analiziyle birlikte 46 madde 3 faktöre indirgenmiştir. Bu faktörler; kişilik özellikleri, felsefe eğitimi ve meslek bilgisidir.

Verilerin Analizi

Araştırmaya katılan, 86 öğrenciden oluşan örneklemin; % 66’sı kız % 34’ ü erkek öğrenciler oluşturmuştur. Bu öğrencilerin, %65 i 18-22 yaş aralığında iken, % 35’i 23 yaş ve üzerindedir. Bu verilerden hareketle Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümünü tercih eden öğrencilerin (2018-2022), lise mezunu sonrasında ilk tercihleriyle yerleştikleri ve istenen bir bölüm olduğu sonucu çıkmaktadır. Ayrıca Felsefe Bölümü tercih eden öğrenciler arasında, Bursa Uludağ Üniversitesini tercih eden öğrencilerin frekansına (seçme sıklığı) baktığımızda, % 89’u Bursa Uludağ Üniversitesinin kalite ve marka değeri buradaki ayrımı açık bir şekilde göstermiştir. Bu açıdan bakıldığında Felsefe Bölümü ve Bursa Uludağ Üniversitesinin açısından

olumlu bir çıktıdır. Bölümü tercih eden öğrencilerin % 88'i, Felsefe Bölümü hakkında önbilgisinin olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, öğrencilerden %72'si Bursa'da ikamet eden öğrencilerden oluşmaktadır. Mevcut ilin içerisinde, büyük oranda öğrencilerin Felsefe Bölümü okumak isteyen öğrencilerin Bursa Uludağ Üniversitesini tercih etmesi, anketin bir başka çıktısıdır. Bu çıktıyı destekleyen anket maddesine göre; öğrencilere Bursa Uludağ Üniversiteni tercih etmelerindeki en önemli 5 alt faktör sorulmuş, katılımcıların % 71'i "ikamet ettiğim ile yakınlığı" seçeneği öne çıkmıştır. Betimsel verilere ait istatistik yorumları Tablo-2'ye ait verilere göre yapılmıştır

SPSS ile veriler analiz edilmiştir. Betimsel istatistiğe ait, bulgular tablolaştırılmıştır.

Değişken		f	%
Cinsiyet	Erkek	29	33,7
	Kadın	57	66,3
Yaş	18-22	56	65.1
	23 ve üzeri	30	34.9
Öğretim türü	1. öğretim	30	34.9
	2. öğretim	56	65.1
İkamet edilen il	Bursa	62	72.1
	Bursa dışı	24	27.9
Bölüm Tercihi Kaçınıcı ÖSYM Sınavı ile Yapılmıştır?	1-5	66	62.8
	6-10	11	12.8
	11-15	6	2.3
	16 ve üzeri	3	22.1

ÖSYM tercih sayısı	1-5	54	53,5
	6-10	11	20,9
	11-15	2	8.1
	16 ve üzeri	19	17.4
Bölüme Ait Tercih Sayısı (Felsefe)	1-5	46	53.5
	6-10	18	20.9
	11-15	7	8.1
	16 ve üzeri	15	17.4
Bölüm Hakkında Ön Bilgi	Evet	75	87.2
	Hayır	11	12.8
Bursa Uludağ Üniversitesi Tercih Sırası	1-5	76	88.4
	6-10	10	11.6
	11-15	0	0
	16 ve üzeri	0	0
Bursa Uludağ Üniversitesi Tercih Nedenleri	İkamet Ettiğim ile Yakınlığı	61	70.9
	İstedğim Bölümü Üniversitelerden	3	3.5
	UÜ Hakkında Olumlu Düşüncelere Sahip Olmam	12	14,0
	Puanımın BUÜ'ye Yeteceğini Düşünmem	6	7

	Aile, Arkadaş ve Çevreden Etkilenmem	4	4.7
--	--------------------------------------	---	-----

Tablo-2 Çalışma Grubuna İlişkin Betimsel Bilgiler

Betimsel istatistik verilerine göre öğrencilerin, % 65'inin 2. öğretim öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir. Öğrencilerin yaş durumuna ait veriler incelendiğinde büyük çoğunluğunun 18-22 yaş aralığında olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin liseden mezun olur olmaz, felsefe bölümünü tercih ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin %66,3'ünü kadın öğrencilerden oluştuğu görülmüştür. Ayrıca, Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümünü tercih eden öğrencilerin, % 72'sinin Bursa ilinde ikamet ettiği ve ilk tercihlerine bu bölümü yazdıkları görülmüştür. Bu öğrencilerin % 87.2'si bölüm hakkında ön bilgi sahibi olarak bu bölüme yerleşmişlerdir. Tablo-10 da görüldüğü üzere, Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümünü tercih etmelerindeki en çok işaretlenen maddenin %70.9'u ikamet ettikleri ile yakınlığı olmuştur. Katılımcıların %14'ü de Bursa Uludağ Üniversitesi hakkında olumlu görüşünde bu bölümü tercih etmelerinde bir diğer neden olduğu görülmüştür.

Nicel Verilerin Analizi

Anketten elde edilen verilerin analizi için Bağımsız T testi kullanılmıştır. Öncelikle varyansların homojen olup olmadığı araştırılmış, Test of Homogeneity of Variances (varyans testi) yapılmıştır. Mod (3,5), medyan (4.1) ve ortalama puanların (3,8) birbirine yakın olması, varyansların homojen olması, çarpıklık ve basıklık katsayılarının (skewnew-curtosis) (+2/-2) arasında yer alması ve kolmogrov-smirnov katsayısının (.05) anlamlı olmamasından dolayı verilerin parametrik dağılımına karar verilmiştir. Bundan dolayı verilerin analizinden bağımsız örneklem T testi ve tek yönlü ANOVA esas alınmıştır. 42 maddeden oluşan anket maddeleri SPSS ile analizi ile birlikte 3 faktöre indirgenmiş. Bu faktörler kişilik özellikleri, felsefe eğitimi, meslek bilgisi olarak ortaya çıkarılmıştır.

Bulgular

Değişkenlere İlişkin Bulgular

1- Cinsiyete değişkenine yönelik, katılımcılara ait, kişilik özellikleri, felsefe eğitimi ve meslek tercih nedenleri ilişkin bulgular

2- Araştırmada yer katılımcıların bölüm tercih sırasına göre kişilik özelliklerine yönelik ilişkin bulgular

3- Araştırmada yer alan katılımcıların ÖSYM tercih sayısına ilişkin bulgular

4- Araştırmada yer alan katılımcıların Bursa Uludağ Üniversitesi'ni tercih etme sırasına ilişkin bulgular

1-Cinsiyete değişkenine yönelik, katılımcılara ait, kişilik özellikleri, felsefe eğitimi ve meslek tercih nedenleri ilişkin bulgular

Felsefe Eğitimi Ve Meslek Tercih Nedenleri İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi

		Ort	ss	Sig.(p)
Kişilik özellikleri	erkek	3,86	,49	,18
	kadın	4,01	,36	
Felsefe Eğitimi	erkek	4,27	,79	,12
	kadın	4,46	,48	
Meslek Bilgisi	erkek	2,94	,94	,02
	kadın	2,96	,97	

Tablo 3: *Cinsiyete Değişkenine Yönelik, Katılımcılara Ait, Kişilik Özellikleri,*

Yukardaki tablo incelendiğinde kişilik özellikleri ($t=-1,57$; $p>,05$) ve felsefe eğitimi ($t=-1,36$; $p>,05$) alt faktörlerine ilişkin cinsiyetler arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bunun aksine meslek bilgisi alt faktörü ile cinsiyet

değişkeni arasından anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($t=2,38$; $p<,05$). Anlamlı çıkan bu farklılığın ise kadınlar lehine olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

2-Araştırmada yer katılımcıların bölüm tercih sırasına göre yönelik tek yönlü ANOVA testi sonuçları

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Anlam
Kişilik Özellikleri	Gruplar arası	1,231	3	,410	2,496	,066	-
	Gruplar içi	13,480	82	,164			
	Toplam	14,711	85				
Felsefe Eğitimi	Gruplar arası	2,527	3	,842	2,351	,078	-
	Gruplar içi	29,383	82	,358			
	Toplam	31,910	85				
Meslek Bilgisi	Gruplar arası	13,347	3	4,449	5,355	,002	1-3, 2-3, 3-4*
	Gruplar içi	68,121	82	,831			
	Toplam	81,468	85				

* 1=1-5 arası tercih yapan, 2=6-10 arası tercih yapan, 3=11-15 arası tercih yapan, 4= 16 ve üzeri tercih yapan

Tablo-4: Katılımcıların Bölüm Tercih sırasına İlişkin Verilerin Bulgulara (ANOVA) Ait Sonuçlar

Yukarıdaki tablo incelendiğinde kişilik özellikleri ($f(3,82)=2,50$, $p>,05$) ve felsefe eğitimi ($f(3,82)=2,35$, $p>,05$) alt faktörlerine ilişkin tercih sırası arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bunun aksine meslek bilgisi alt faktörü ile tercih sırası değişkeni arasından anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($f(3,82)=5,36$, $p<,05$). Anlamlı çıkan bu farklılığı ortaya koymak için karşılaştırılmalı testlerde TUKEY testi esas alınmıştır.

3- Araştırmada yer alan katılımcıların ÖSYM tercih sayısına ilişkin bulgular

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Anlam
Kişilik Özellikleri	Gruplar arası	1,76	3	,58	3,72	,015	-
	Gruplar içi	12,94	82	,15			
	Toplam	14,71	85				
Felsefe Eğitimi	Gruplar arası	4,37	3	1,45	4,33	,007	-
	Gruplar içi	27,53	82	,33			
	Toplam	31,91	85				
Meslek Bilgisi	Gruplar arası	10,58	3	3,52	4,08	,009	-
	Gruplar içi	70,88	82	,86	3,72	,015	
	Toplam	81,46	85	,58			

Tablo-5: Araştırmada yer alan katılımcıların ÖSYM tercih sayısına ilişkin bulgular

Yukardaki tablo incelendiğinde katılımcıların ÖSYM sınavı sonucunda yaptıkları tercih sayısı ile kişilik özellikleri ($f(3,82)=3,8$, $p>,05$) ve felsefe eğitimi ($f(3,82)=4,33$, $p>,05$) alt faktörlerine ilişkin tercih sırası arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, meslek bilgisi alt faktörü ile tercih sırası değişkeni arasında da anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($f(3,82)=4,1$, $p>,05$). (Varyanslar homojen dağıldığı için TUKEY testi kullanılmıştır).

4- Araştırmada yer alan katılımcıların Bursa Uludağ Üniversitesi'ni tercih etme sırasına ilişkin bulgular

Tablo-6: Araştırmada yer alan katılımcıların Bursa Uludağ Üniversitesi'ni tercih etme sırasına ilişkin bulgular

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Anlam
Kişilik Özellikleri	Gruplar arası	1,45	4	,36	2,22	,07	-
	Gruplar içi	13,25	81	,16			
	Toplam	14,71	85				
Felsefe Eğitimi	Gruplar arası	,230	4	,05	,14	,96	-
	Gruplar içi	31,68	81	,39			
	Toplam	31,91	85				
Meslek Bilgisi	Gruplar arası	8,55	4	2,1	2,37	,04	-
	Gruplar içi	72,91	81	,90	2,22	,07	
	Toplam	81,46	85	,36			

Yukardaki tablo incelendiğinde kişilik özellikleri ($f(4,81)=2,22$, $p>,05$) ve felsefe eğitimi ($f(4,81)=,15$, $p>,05$) alt faktörlerine ilişkin tercih sırası arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, meslek bilgisi alt faktörü ile tercih sırası değişkeni arasından anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($f(4,81)=2,38$, $p>,05$). (Varyanslar homojen dağıldığı için TUKEY testi kullanılmıştır).

SONUÇ

Araştırmadan elde edilen veriler göz önünde bulundurularak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketten elde edilen verileri oluşturan maddeler SPSS ile analiz edilmiş ve 3 faktör altında 42 madde sadeleştirilmiştir. Anketteki test puanlarına ait, ortalama puanların, mod, medyan değerlerin birbirine yakın olduğundan dolayı verilerin homojen dağıldığı gözlenmiştir. Bu sebepten Bağımsız Örneklem T testi

kullanılmıştır. *Cinsiyete değişkenine yönelik, katılımcılara ait, kişilik özellikleri, felsefe eğitimi ve meslek tercih nedenleri ilişkin bulgular incelendiğinde*, kişilik özellikleri ($t=-1,57; p>,05$) ve felsefe eğitimi ($t=-1,36; p>,05$) alt faktörlerine ilişkin cinsiyetler arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bunun aksine meslek bilgisi alt faktörü ile cinsiyet değişkeni arasından anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($t=2,38; p<,05$). Anlamlı çıkan bu farklılığın ise kadınlar lehine olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçtan hareket bölümü tercih eden kadınların meslek bilgisi konusunda bilgi birikiminin erkek öğrencilere göre daha önde olduğu söylenebilir. Araştırmada yer katılımcıların bölüm tercih sırasına göre kişilik özelliklerine yönelik ilişkin bulguların analizde One Way ANOVA kullanılmıştır. Verilerin homojen dağıldığından dolayı TUKEY testi tercih edilmiştir. Kişilik özellikleri ($f(3,82)=2,50, p>,05$) ve felsefe eğitimi ($f(3,82)=2,35, p>,05$) alt faktörlerine ilişkin tercih sırası arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bunun aksine meslek bilgisi alt faktörü ile tercih sırası değişkeni arasından anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($f(3,82)=5,36, p<,05$). Anlamlı çıkan bu farklılığı ortaya koymak için karşılaştırılmalı testlerde TUKEY testi esas alınmıştır. Felsefe bölümünü ilk 5 tercihin yazan öğrencilerin meslek bilgisi konusunda daha önde olduğu söylenebilir. Bu bölümü tercih ederken meslek bulabilme, bölümün sağladığı avantajların farkına varabilme potansiyellerinin diğer öğrencilere göre daha öndedir. Araştırmada yer alan katılımcıların ÖSYM tercih sayısına ilişkin bulguların analizinde, kişilik özellikleri ($f(3,82)=3,8, p>,05$), felsefe eğitimi ($f(3,82)=4,33, p>,05$) ve meslek bilgisi alt faktörleri ile tercih sırası değişkeni arasından anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($f(3,82)=4,1, p>,05$). Bu durumda öğrencilerin ÖSYM tercih sayısı ile kişilik özelliklerinin, verilen felsefe eğitimi ve mesleki bilgi arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Araştırmada yer alan katılımcıların Bursa Uludağ Üniversitesi'ni tercih etme nedenine ilişkin bulguların analizinde, One Way ANOVA, TUKEY testi kullanılmıştır. Bu test sonucuna göre, kişilik özellikleri ($f(4,81)=2,22, p>,05$), felsefe eğitimi

$f(4,81)=,15$ $p>,05$) ve meslek bilgisi $f(4,81)=2,38$, $p>,05$) faktörlerine ilişkin tercih sırası arasından anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Opinions of Bursa Uludağ University Philosophy Department Students on The Department

Summary

Prof. Dr. Abdülkadir ÇÜÇEN

Prof. Dr.
Bursa Uludag University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Philosophy, Bursa, TR.
ORCID 0000-0001-8092-1472.
kadir@uludag.edu.tr.

Ahmet Asım ŞENGÜL

Doktora Öğrencisi | Phd. Candidate.
Bursa Uludag University, Institute of Education Sciences, Department of Science Education, Bursa, TR.
ORCID:0000-0001-7555-441X.
ahmetasimsengul@gmail.com.

Turkey's liberalization after 1980 resulted in urbanization and migration movements. In the following years, with the increase in the population, there has been an increase in the number of young people, especially since 1992, when many universities were established. Many departments have started to open in almost all universities. Although being a university graduate is an important factor in finding a job in the coming years, with universities opening in many parts of the country, finding a job immediately after graduation has become difficult. Although a consensus has been formed around this idea, it is a fact that it has other positive outcomes. When viewed from this angle, the opening of many university institutions can also be evaluated as serving the individual's intellectual self-realization and integration into society beyond directly providing a job (Küçük, 2012).

Considering philosophy education in Turkey, it is one of the departments closest to the concept of intellectual maturation. As a matter of fact, the famous scientist John Dewey (Ahmad, 2012), who was also one of the pedagogues that Atatürk invited to Türkiye in 1928 for the Education Reform, related to "Philosophy Education": "For whom do we learn philosophy?" If it is a profession, like any profession, we learn to produce a job and service for others to benefit them. Dewey understands the activity that provides service to the individuals who are useful to society and make up society. "Vocational training is also the tool that enables us to reach others." (Dewey, 1939). One of the important practices attributed to philosophy education in the period from the establishment of the republic to the present day in Turkey is its inclusion in the 100/2000 program. The aim of this program, which has been put into practice since 2019, is to provide scholarships to 2000 doctoral students every year in 100 priority areas and to support their studies. When the literature is

examined, there is no study about the opinions of the students of the Philosophy Department about their career and university preferences. The study is a first in this respect. As a result of all the information, the aim of this study is to mirror the views of the students of the Philosophy Department in Turkey through the students who prefer this department. For this purpose, a survey was conducted with 86 students from Bursa Uludag University's Philosophy Department.

The aim of this study is to learn the views of philosophy students towards the department. We used a questionnaire as a data collection tool. The sample of the study consists of Uludag University, the Philosophy Department, and 4th grade students. The universe of the study consists of all philosophy department students, including those at state and foundation universities in Turkey. The sample consists of 4th grade students studying at Uludag University in the fall semester of 2022-2023. As a method, it is a quantitative study. A 5-point Likert scale survey was used as a data collection tool. This questionnaire is in the form of "strongly agree, agree, undecided, disagree, strongly disagree." The information obtained from national and international articles, electronic books, and university student satisfaction surveys was obtained by scanning. Data was collected through a survey application between October 1 and October 30, 2022. When the literature was examined, no direct survey study for the students of the philosophy department was found. Our study is a first in this regard. A new scale was prepared, inspired by the study conducted by Demirci (2017) on the choice of career and profession of students at the university. The item pool, which was created with expert opinion, was finalized, and made ready for the pilot study. Then, a pilot study was applied to 80 students from the 2021-2022 spring semester Philosophy 4th grade class. As a result of the analysis, some items were changed, and the survey was updated with 42 items. The reliability test of the questionnaire, the Cronbach Alpha value, was measured at ".89," which indicates that the questionnaire is extremely reliable. The Cronbach's alpha coefficient, which is a measure of the internal consistency of the items, is used to explain or question the homogeneous structure of the items in the scale. It is interpreted that the items in the scale with a high Cronbach's alpha coefficient consist of items that are consistent with each other and measure the same feature. Cronbach's alpha is expressed as follows: 0 R2 0.40, unreliable 0.40 R2 0.60, low reliability; 0.60 R2 0.80, highly reliable; 0.80 R2 1.00, high reliability) (Büyüköztürk, 2003). According to the table, the Cronbach's alpha value was found to be ".88." This shows that the scale is quite reliable. With the analysis of the other questions asked of the participants in the survey, 46 items were reduced to three factors. These factors are personality traits, philosophical education, and professional knowledge.

Considering the data obtained from the research, the following conclusions were reached: The sample consisted of 86 students who participated in the research; 66%

of the students were girls and 34% were boys. While 65% of these students are between the ages of 18 and 22, 35% are 23 years old or older. Based on these data, it is concluded that the students (2018-2022) who prefer the Philosophy Department of Bursa Uludag University settled with their first choice after high school graduation, and it is a desired department. In addition, when we look at the selection frequency of the students who prefer Bursa Uludag University among the students who prefer the Philosophy Department, 89% of Bursa Uludag University's quality and brand value clearly show the distinction here. From this point of view, it is a positive outcome for the Department of Philosophy and Bursa Uludag University. It was concluded that 88% of the students who preferred the department had prior knowledge about the Department of Philosophy. In addition, 72% of the students are residents of Bursa. Another outcome of the survey is that students who want to study philosophy prefer Bursa Uludag University in the current province. According to the survey item supporting this output, students were asked about the 5 most important sub-factors for choosing Bursa Uludag University, and 71% of the participants chose the option of "closeness to where I live." Statistical interpretations of the descriptive data were made according to the data in Table 2. Other results can be viewed from there as well.

The outputs of the analysis results that constitute the second part of the study are as follows:

The survey, consisting of 42 questions, was analyzed with the help of SPSS and reduced to 3 factors. Since the mean, mode, and median values of the test scores of the survey were close to each other, we decided that the data were homogeneously distributed. For this reason, the independent samples t-test was used. When the findings related to the gender variable, belonging to the participants, personality traits, philosophy education, and reasons for choosing a profession were examined, for personality traits ($t = -1.57$; $p >.05$) and philosophy education ($t = -1.36$; $p >.05$) sub-factors, there was no significant difference between genders. On the contrary, a significant difference was found between the occupational knowledge sub-factor and the gender variable ($t = 2.38$; $p.05$). It was concluded that this significant difference was in favor of women. From this result, it can be said that the vocational knowledge of the women who prefer the movement department is ahead of the male students. One-way ANOVA was used in the analysis of the findings regarding the personality traits of the participants in the study according to their departmental preference order. The Tukey test was preferred because the data were homogeneously distributed. It was found that there was no significant difference between the order of preference for the sub-factors of personality traits ($f(3.82) = 2.50$, $p >.05$) and philosophy education ($f(3.82) = 2.35$, $p >.05$). On the contrary, a significant difference was found between the occupational knowledge sub-factor

and the order of preference variable ($f(3.82) = 5.36, p.05$). test was used in comparative tests to reveal this significant difference. It can be said that the students who list the philosophy department as one of their top five preferences are ahead in terms of professional knowledge. While choosing this department, their potential to find a job and realize the advantages of the department is higher than other students.

KAYNAKÇA | REFERENCES

- Büyüköztürk, Ş. (2003). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (3. baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Feroz Ahmad; Modern Türkiye'nin Oluşumu Çeviren: Yavuz Alogan, 10. Basım, İstanbul, Kaynak Yayınları, Şubat 2012.
- Dewey, John; Schilpp, Paul Arthur & Hahn, Lewis Edwin (eds.) (1939). The Philosophy of John Dewey. Open Court.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation, *Psychological Review*, 50(4), 370-396.
- Küçüker, E. (2012), Türkiye'de Kalkınma Planları Kapsamında Yapılan Eğitim Planlarının Analizi, *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1),9-16
- Özcan, H. (2016), Öğrencilerin Üniversite Tercihine Etki Eden Faktörler Üzerine Bir Araştırma, *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 4 (1), 16-39
- TUIK, Aralık 2022, <https://data.tuik.gov.tr/> adresinden 20.12.2022 tarihinde elde edilmiştir.